

Asia: VN/16276/2024

Lausuntopyyntö; Hanke ampumaratojen toiminnan turvaamiseksi ja uusien ampumaratojen perustamisen edistämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Sujuvoittaako ehdotus ampumaratoja koskevia ympäristölupaprosesseja sekä lainsäädäntöä riittävällä tavalla ottaen huomioon hallitusohjelman mukainen tavoite 1 000 ampumaradasta vuosikymmenen loppuun mennessä?

Todennäköisesti sujuvoittaa tai vähintäänkin yhdenmukaistaa, riippumatta siitä onko jatkossa asiasta päättävä viranomainen Poliisihallitus vai Lupa- ja valvontavirasto. Kuten ehdotuksessakin on todettu, tulee kuntien käsiteltäväksi ampumaratalupia harvakseltaan joten ko. lupa/ilmoitusprosessien kohdentaminen yhdelle tai kahdelle viranomaiselle mahdollistaa yhdenmukaisempaa käsittelyä ja käsittelijätahon asiantuntemuksen parantumista.

Onko ympäristönsuojelulakia tarpeen soveltaa ehdotuksen mukaisesti ampumaratalain soveltamisen ohella?

-

Onko tehtävien siirtämisen seurauksena tarpeen muuttaa valtioneuvoston ohjesääntöä ehdotuksessa kuvatulla tavalla?

-

Muut mahdolliset näkemykset ja huomiot esitysluonnoksesta?

-Vähäisen ampumaradan määritelmän muuttuminen siten, että laukausmäärä nousee jopa kymmenkertaiseksi, kuulostaa etenkin meluhaittojen osalta hankalalta. Lisäksi se, että radalla, jossa vuosittainen laukausmäärä olisi esim. 90 000 laukausta, riittäisi pelkkä ilmoitus. Vaikka ilmoitukseen tulee liittää selvitys radan toiminnasta ja vaikutuksista, voiko luottaa siihen, että pienet, vähävaraiset ampumaseurat pystyvät resurssioimaan kovin paljoa kattavan selvityksen tekemiseen? Ja vaikka selvitys saataisiin, onko Poliisihallinnolla arvioida resursseja arvioida ja valvoa toiminnan aiheuttama meluhaitta ympäristöön, tai riskit maaperän pilaantumiselle?

-Jos radat, joilla ei lain voimaantullessa ole asianmukaista lupaa, voivat tehdä toiminnasta ilmoituksen ja saada sen myötä väljemmät melurajat, voi se luoda epätasa-arvoisen tilanteen. Jos

kyseessä on vähäisen käytön ampumarata, jonka lupaprosessi on viivästynyt esimerkiksi siksi, että maaperän pilaantuneisuus ja riittämätön melun hallinta ovat aiheuttaneet vaatimuksia lisäselvityksistä ja -toimenpiteitä, onko mahdollista että tällainen rata saisi toimintaluvan? Entä jos toiminta on jo aiemmin aiheuttanut ympäristöön leviävän melun johdosta jatkuvaa valitusta ympäristöstä vaikka melumallinnuksen mukaan melutasot ovat riittävällä tasolla?

-Esitysluonnoksesta ei käy suoraan ilmi, koskevatko haetut muutokset pelkästään kivääriratoja vai myös haulikkoratoja. Haulikkoradoilla melun leviäminen on kuitenkin vaikeammin kontrolloitavaa.

-Toinen epäselväksi jäänyt asia oli ampumaratojen sijoittuminen pohjavesialueelle. Saisiko jatkossa esimerkiksi haulikkorata sijaita pohjavesialueella jos toiminnan esitettäisiin olevan BAT:in mukaista?

-Mikäli Poliisihallitus olisi jatkossa toimivaltainen viranomainen ampumarata-asioissa, tulisi valtion ympäristönsuojeluviranomainen ehdottomasti olla taho, jolta pyydetään lausunto ampumaratalupa- ja ilmoitukseen. ELY-keskukset (jatkossa Lupa- ja valvontavirasto) ovat PIMA-asioden asiantuntijataho, eli heidän asiantuntemuksensa sekä uusien että vanhojen ampumarata-alueiden maa-ainesten pilaantumisen poistamisessa tai sen ehkäisyssä on omaa luokkaansa.

-Ympäristönsuojelun näkökulmasta kannatan vaihtoehtoista esitystä, jossa ampumaratojen luvitus olisi valtion ympäristönsuojeluviranomaisella eikä Poliisihallituksella. Ampumaratoihin liittyy niin moninaisia ympäristönsuojelullisia näkökulmia (melu, jätteet, maaperän pilaantuminen, naapuruussuhdelain mukainen kohtuuton haitta yms.), että uskon ympäristönsuojeluviranomaisen olevan paremmin näiden tehtävien tasalla.

-Onko ampumaratojen valvonta luvittavan viranomaisen tehtävä? Eli jos luvituksen ja valvonnan hoitaa Poliisihallitus, ei kunnalle jää muuta velvollisuutta kuin välittää mahdolliset tulevat valitukset Poliisihallituksen ampumarata-asioista vastaavalle taholle? On oleellista, että lupaprosessien sujuvoittamisen seurauksena tulevat valitusväyryt eivät kaadu kunnan niskaan vaan sille taholle, joka vastaa luvituksesta ja valvonnasta.

Kiviranta Heli

Kotkan kaupunki/Ympäristöpalvelut - Ympäristönsuojelu